

ПРОДОВЖЕННЯ НАПРАЦЮВАНЬ QUAERE ПІСЛЯ ОФІЦІЙНОГО ЗАВЕРШЕННЯ ПРОЕКТУ: ПЕРСОНАЛЬНИЙ ВИМІР

Лиман Ігор Ігорович

(Україна, Бердянськ, Бердянський державний педагогічний університет)

Впродовж 2016-2018 рр. у рамках проекту Еразмус+ КА2 «QUAERE: Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на основі європейських стандартів та рекомендацій» було напрацьовано багато того, що має бути продовжене і стає у нагоді при забезпеченні якості вищої освіти в Україні.

Саме керуючись цими міркуваннями, у жовтні 2018 – червні 2019 р. я взяв участь у Міжнародному проекті «Формування мережі експертів із забезпечення якості вищої освіти» (Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України, Центр досліджень вищої освіти (Чеська Республіка), МОН України). В рамках цього проекту пройшов тренінг для тренерів (жовтень 2018 р.), он-лайн тестування, провів тренінги для експертів у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (21.03.2019 р.) і Бердянському державному педагогічному університеті (27.03.2019 р.). В рамках обох тренінгів окремий пункт програми формулювався як «Досвід проекту QUAERE». Як мінімум 21 учасник тренінгу у Бердянському державному педагогічному університеті згодом успішно пройшов он-лайн тестування ІВО НАПН України.

Одним із співорганізаторів і лекторів проекту «Формування мережі експертів із забезпечення якості вищої освіти» був Тарас Фініков, який кілька разів виступав із доповідями і на проекті QUAERE. На початку червня 2019 р. від запрошених Тарасом Фініковим для презентації представниць Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти – учасниць попередніх фаз проекту «Інноваційний університет та лідерство» в рамках фінальної, звітної зустрічі IV фази цього проекту пролунала пропозиція подавати документи на конкурс з відбору членів галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Це була можливість продовжити попередні активності щодо участі в процесах реформування системи забезпечення якості вищої освіти в Україні і на практиці застосовувати досвід, набутий в рамках QUAERE. Тож я подав заяву-анкету. Хоча на той момент нормативними документами не були чітко визначені ні статус галузевих експертних рад, ні повноваження їх членів.

Будучи відібраним до складу членів галузевої експертної ради, рішенням Національного агентства від 1.10.2019 р. я став головою ГЕР 03 («Гуманітарні науки»). Відтоді значна, якщо не більша, частина робочого (і не тільки) часу стала уходити саме на організацію роботи ГЕР. Впродовж 7 місяців ГЕР 03 має розглянути 127 справ, тобто в середньому приймати 2 рішення кожні 3 дні.

Ні члени галузевих експертних рад, ні керівництво Національного агентства на початку роботи не усвідомлювали обсягів організаційних та інших

викликів, з якими довелось зіткнутись. Значущість цих викликів стала всім зрозуміла вже в грудні 2019 року. Тож Тарас Фініков із його Міжнародним фондом досліджень освітньої політики виступив ініціатором організації разом із Національним агентством низки тренінгів «Акредитація освітніх програм за новою моделлю: сутність, перші уроки, шляхи вдосконалення» для представники ректоратів, керівників структурних підрозділів закладів вищої освіти, гарантів освітніх програм і експертів Національного агентства. Для проведення цих тренінгів були запрошені экс-заступник міністра освіти та науки України Юрій Рашкевич, заступник голови Національного агентства забезпечення якості вищої освіти Наталія Стукало, член Національного агентства, провідний експерт з питань академічної доброчесності Артем Артюхов, голова ГЕР 07 Артем Бардась і голова ГЕР 03. Таким чином, коло учасників тренінгів включало фактично всі шаблі, задіяні в процесі акредитації освітніх програм. У грудні 2019 р. такі тренінги були проведені на базі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (м. Дніпро) і Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ) – в останньому ми з Артемом Бардасем брали участь дистанційно, спілкуючись завдяки використанню відеоконференцзв'язку сервера Cisco WebEx. У січні 2020 р. тренінг вже очно був проведений на базі Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Цілком логічно, що на тих тренінгах я та Артем Бардась розповідали саме про роботу галузевих експертних рад. Втім, неузгодженості у регламентації цієї роботи, складності комунікації галузевих експертних рад з іншими учасниками акредитаційного процесу зробили актуальною організацію семінарів вже виключно для голів галузевих експертних рад та їхніх заступників. Організацію цих семінарів наприкінці зими – на початку весни 2020 р. знов взяли на себе Тарас Фініков із його Міжнародним фондом досліджень освітньої політики та Національне агентство. Тут вже заявлене в програмі коло спікерів від галузевих експертних рад включило голову ГЕР 07 Артема Бардася, голову ГЕР 12 Ірину Удовик і голову ГЕР 03.

Наскільки ефективною буде подальша робота у сфері забезпечення якості вищої освіти, наскільки її реалії будуть відповідати задекларованій високій меті – покаже час.

В рамках же проблематики продовження напрацювань QUAERE після офіційного завершення проекту надзвичайно важливо і показово, що на кожному з перелічених вище етапів я мав щастя співпрацювати з іншими учасниками команди QUAERE, які були широко представлені і серед лекторів і учасників проекту «Формування мережі експертів із забезпечення якості вищої освіти», і увійшли до складу членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, голів і членів галузевих експертних рад, експертів Національного агентства. Такий персональний вимір є запорукою того, що досвід QUAERE використовується і продовжить використовуватись при забезпеченні якості вищої освіти в Україні.